

Registratienummer: 24.145792

Aan Verenigde vergadering

Van Dijkgraaf en hoogheemraden

Portefeuille Aad Straathof

Onderwerp Dunea - Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040: stand van zaken

Datum 3 december 2024

Waarom krijgt u deze memo

In november 2023 jaar bent u schriftelijk geïnformeerd over het proces “Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040” van Dunea, waarin zij nieuwe bronnen en zuiveringstechnieken voor hun drinkwateropgave voor de middellange termijn onderzoeken door middel van een MER. Aanvullend is in april 2024 een VV TKN-memo ‘Verkenning drinkwaterbedrijven naar nieuwe bronnen’ verstuurd, met daarin een overzicht van de ontwikkelingen bij drinkwaterbedrijven die hun leveringsgebied binnen Rijnland hebben liggen.

Later dan gepland, heeft Dunea begin september 2024 de volledige resultaten van het MER onderzoek opgeleverd en gedeeld met de bevoegde gezagen, waaronder Rijnland. Op basis van het onderzoek bepaalt Dunea wat volgens hen de beste bron en innameplaats is (voorkeursalternatief). Voor het vinden van draagvlak voor een voorkeursalternatief heeft Dunea bevoegde gezagen gevraagd te reageren op het onderzoek door middel van een position paper. Op deze manier krijgt Dunea inzicht in de belangen en standpunten van de bevoegde gezagen met betrekking tot de onderzochte bronnen. In september en oktober is het MER ambtelijk verwerkt wat heeft geresulteerd in een position paper. D&H heeft begin november 2024 een position paper vastgesteld als input voor dit proces, en opgestuurd aan Dunea.

Wat is het belangrijkst

Dunea zet in op een multibronnen strategie, ofwel minder afhankelijkheid van het huidige rivier-duinsysteem. Dunea heeft in het afgelopen jaar drie alternatieven verder onderzocht:

1. Winning uit regionaal oppervlaktewater (Delfland of Rijnland)
2. Ontzilting van brak grondwater (duinen Meijndel) en aanvullend zeewater
3. Extra aanvoer vanuit rijkswater (Lek)

Uit de onderzoeksresultaten is op te maken dat:

- De drinkwateropgave (10 miljoen m³ per jaar) van Dunea voor de middellange termijn (2030-2040) sneller kan worden gerealiseerd met het gebruik van regionaal oppervlaktewater. Want (a) drinkwaterwinning uit brak grondwater in de duinen van Meijndel vooralsnog onvoldoende drinkwater oplevert, en rondom zeewater nog diverse technische, juridische en ruimtelijke vraagstukken moeten worden opgelost, en (b) de aanleg van een nieuwe en lange transportleiding vanuit de Lek niet in 2030 gereed is.
- Het Rijnlandse watersysteem groter en robuuster is dan het Delflandse watersysteem waardoor een onttrekking uit het Rijnlandse watersysteem minder impact heeft.
- Voor de middellange termijn (tot 2040) er gedurende een groot deel van het jaar voldoende water beschikbaar is in het Rijnlandse watersysteem. In droge perioden als Rijnland water vanuit de KWA

aanvoert, is dit niet het geval is. Dunea kan dan geen water innemen. Dunea schakelt in deze situatie over op haar diepe zoetwatervoorraad in de duinen.

Rijnland is zich bewust van het maatschappelijk belang van drinkwater, de leveringszekerheid waarvoor een drinkwaterbedrijf gesteld staat, en de zorgplicht die bestuursorganen hebben voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Met ons position paper geeft Rijnland aan welke onzekerheden zij ziet voor de onderzochte alternatieven voor de middellange en lange termijn (na 2040) en onder welke randvoorwaarden alternatieven specifiek met betrekking tot regionaal oppervlaktewater eventueel mogelijk kunnen worden gemaakt. Vanwege klimaatverandering en de zoetwaterbeschikbaarheid die onder druk staat, staat Rijnland op het standpunt dat oplossingen bij voorkeur toekomstbestendig moeten zijn. Dus ook bruikbaar na 2040. Dat wil zeggen dat alternatieven waarbij brak of zout water in zoetwater wordt omgezet in de toekomst een voorkeur verdienen boven alternatieven die extra (schaars) zoet water kosten en na 2040 onder druk staan. Rijnland dringt er daarom bij Dunea op aan om parallel aan haar proces over bepaling van het voorkeursalternatief voor de middellange termijn (2030-2040), afspraken met elkaar vast te leggen over de doorontwikkeling en samenwerking op alternatieven voor de lange termijn (na 2040). En ook om geen investeringen te doen die niet met zekerheid tot 2040 terugverdiend kunnen worden.

Vervolg

Dunea is op dit moment in gesprek met de bevoegde gezagen over de position papers en inname locaties voor het bepalen van het voorkeursalternatief. De provincie Zuid-Holland heeft hierbij een regierol en ziet het als haar taak om zowel op inhoud, beleid als proces haar bijdrage te leveren om tot een succesvolle totstandkoming van het initiatief van Dunea te komen. De verantwoordelijke hoogheemraad heeft het mandaat om deze gesprekken te voeren en het Rijnlandse belang te behartigen in een dynamisch proces waar Dunea initiatiefnemer van is. Daarom is het in deze fase niet exact te zeggen wanneer er een gedragen VKA ligt. Wanneer Dunea een voorkeursalternatief heeft bepaald met draagvlak van bevoegde gezagen, zullen wij u informeren.

Bijlage:

- Position paper Dunea Drinkwatervoorziening van de toekomst 2030-2040.